

Visitationstal Mönsterås – Fliseryds pastorat 2025-12-07

Jag har på biskop Fredriks uppdrag visiterat Mönsterås-Fliseryds pastorat. I brevet från biskopen som föregick visitationsprocessen kan man läsa följande: Vid en visitation sätts den lokala enheten in i ett större sammanhang, som en del av Växjö stift, Svenska kyrkan och den världsvida kristenheten. Visitationen är ett tillfälle för ömsesidigt lärande och en process där församling, pastorat, biskop, visitorator och stiftskansli samverkar för att skapa en så heltäckande bild som möjligt av förhållandena i församlingen.

Till min hjälp i detta arbete har jag haft Biskopssekreteraren i Växjö stift Linnéa Karjerlöv som har fungerat som notarie under visitationen. Notariens protokoll kommer tillsammans med detta tal överlämnas till församlingen. Detta kommer att ligga som grund för planeringen av biskopens dag som äger rum den 11 mars då biskop Fredrik kommer på besök och avslutar visitationen.

Mönsterås – Fliseryds pastorat visiterades senast 2018 och dåvarande visitoratorn Thomas Pettersson inledde då sitt tal med att konstatera att Mönsterås-Fliseryds pastorat var ett mönsterpastorat. På den punkten kan jag säga att ingenting har förändrats, samma omdöme kan lämnas av mig så här 7 år senare. Däremot är det mycket annat som har förändrats och det tänker jag återkomma till.

Visitationen är inte bara ett antal dagars besök av prostens utan är i själva verket en ganska lång process som inleds med en förvisitation. I förvisitationen ingår bland annat att pastoratet skall skicka in en förteckning på vilka policys och styrdokument man har och att det stämmer överens med de krav som svensk lag och kyrkoordningen ställer. Detta främst för att se till att pastoratet har tillräckliga rutiner för att fungera som församling och arbetsgivare. Vidare har ni fått svara på några reflektionsfrågor kring församlingens liv och ekonomin. Här kan man konstatera att Mönsterås – Fliseryds pastorat har sina nödvändiga dokument i god ordning. En del av dokumenten börjar bli lite utdaterade men det är ju också en sak som är naturligt att uppdatera för det nya kyrkorådet.

I varje församling skall det finnas en församlingsinstruktion som beskriver församlingens liv i förhållande till den grundläggande uppgiften och till den omvärld man befinner sig i. Den instruktion som gäller för Mönsterås-Fliseryds pastorat är utfärdad i december 2023 och är således högst aktuell. Här har vi pratat om att en revidering skall ske om försöket med ny gudstjänstdag för huvudgudstjänst i Fliseryd permanentas.

Under prostens dagar har vi träffat personal och förtroendevalda i olika konstellationer, vi har även deltagit i församlingarnas gudstjänstliv. Genomgående så finns det en stor stolthet och glädje att vara en del av Mönsterås-Fliseryds pastorat, oavsett vad man har för roll. Delägarskapet är tydligt och man känner att man har möjlighet att påverka det som händer i verksamheten.

Kyrkogårdspersonalen uttryckte en stor glädje och tacksamhet över sina nya lokaler och maskiner. Man har bra forum för utvecklingsarbetet där det är lätt att komma till tals. Man har också väldigt spännande idéer kring att utveckla kyrkogårdarna ytterligare bl a genom att använda återlämnade gravstenar på ett nytt och miljömässigt sätt.

Utmaningar som finns är att hitta sätt för att göra kyrkogården inne i Mönsterås mer attraktiv, få begravs är idag och platsen riskerar att kännas övergiven. En annan utmaning är större administrativa krav och här kan det vara klokt att utvecklat samverkan med närliggande enheter ytterligare.

Den administrativa personalen uttrycker också en glädje över sin verksamhet. Man har goda rutiner kring det dagliga arbetet och försöker hänga med i utvecklingen på nya administrativa krav som ställs, även fast det ibland är en utmaning när det blir för mycket. Man har det tekniska kunnandet och utrustningen som behövs för att göra ett bra jobb, just på tekniksidan vill ju pastoratet ligga i framkant på mer än ett sätt. Ett tecken på det är ju att ni vill ta fram en policy för användning av artificiell intelligens. Arkivet och diariet är lite eftersatt men här finns en lösning för att komma till rätta med det. Det är bra om fler ur personalgruppen har kompetens för- och jobbar regelbundet med diarieföringen i framtiden.

Personalen i Gudm-arbetslaget pratar med stor stolthet över den verksamhet som bedrivs i församlingen och den utveckling som skett. Det finns en villighet och ett mod att prova nya saker hela tiden. Det finns också ett mod att lägga ner sådant som inte bär till förmån för att prova annat. Förändringsarbetet som skett de senaste åren har skett inom alla områden i församlingsverksamheten, gudstjänsterna har förnyats, diakonin har växt på ett fantastiskt sätt, barn- och familjekontakterna har tagit nya steg för att möta en ny verklighet, utvecklingen av musiklivet är i första hand knutet till församlingarnas gudstjänst och många tar del av undervisningstillfällena som ofta är knutna till söndagens gudstjänst. Personalgruppen uttrycker en enhet i hur man ser på församlingarna liv och utvecklingen av den. Det finns en stor frihet att pröva idéer som rimmar med den grundtanke som finns i pastoratet. Den utmaning som finns är att få ungdomar att stanna kvar efter konfirmationen. Utmaningen förstärks lite av att ni har haft svårt att hitta en ungdomspräst som skulle kunna ha denna utmaning som ett särskilt ansvar.

Vi har även mött de förtroendevalda i form av kyrkoråd och församlingsråd. Även här finns det en stor glädje och stolthet över församlingarnas utveckling. Ni är särskilt glada över det växande gudstjänstlivet både i Mönsterås och Fliseryd. Även fast ni har olika uppgifter i de olika sammanhangen så uttrycker ni ändå en stor enhet i era tankar kring nuet och tankar kring framtiden. Det finns en omsorg mellan de två församlingarna i pastoratet och en stor generositet, vi har inte hört ett spår av avundsjuka eller missunnsamhet utan snarare välsignar man varandras olika uttrycksätt och förutsättningar. Tydligast blir det i att det är naturligt för församlingsborna att fira gudstjänst i båda kyrkorna och gemensamt bidra till ett gott gudstjänstliv. Jag upplever att kyrkorådet och församlingsråden är väldigt öppna för det utvecklingsarbete som sker och även tar stor del i det, även när det innebär att bromsa kyrkoherden ibland. Det finns en stor frimodighet att bygga vidare på det som är satt i rullning.

Jag ska säga något om kyrkoherden också. Kyrkoherde Magnus är givetvis en nyckelspelare i det utvecklings- och förnyelsearbete som sker och även fast han själv vill tona ner sin roll så förstår alla att han är en stor bidragande faktor till framgångarna. Det har naturligtvis att göra med att han är en entreprenör i sitt sätt att se på församlingsbygge men framför allt hyser han en stor omsorg om personal, förtroendevalda och ideella som flera har vittnat om. Han har ett grundmurat förtroende

vilket är en förutsättning att kunna leda utvecklingsarbetet som han gör. Var rädda om honom.

Jag har inte möjlighet att i detta tal gå in på allt som vi sett och upplevt, inte heller redogöra för alla saker som ni har berättat om och som ni är stolta över, för det är mycket. Frågan jag tog med mig in denna visitation handlade om hållbarhet och uthållighet, hur kan man jobba med vidareutveckling och förvaltande när man växer så snabbt och tydligt som ni gjort. Vad händer om man byter ut ledande personer i pastoratet, är det då så stadigt byggt så att gemenskapen i församlingarna kan bära vidare. Finns det ett stadium där man är nöjd osv. Vi har fört detta samtal i de grupper som vi mött och jag förstår att tanken känns långt borta när man är mitt uppe i ett flow, samtidigt är det viktiga samtal att bära med sig även framöver. Utmaningar som ni själva nämnt och som är viktiga är ungdomsverksamheten och rekryteringen av en ny präst, jag vet att detta är prioriterat för er och jag hoppas att ni hittar rätt där också. En annan sak som har kommit upp och behöver lite omsorg är hållbarhet kring ideella medarbetare kring mässan i Fliseryd, det är ju en mässa som har växt väldigt mycket på kort tid och där behöver fler krafter komma in så att det inte blir för stor belastning på de redan engagerade. Jag är övertygad om att ni själva ser era utmaningar och jag vet att ni har bra sätt att möta dem på.

Jag vill avslutningsvis ge några sammanfattande tankar kring mina intryck av visitationsdagarna. Mönsterås-Fliseryds pastorat är på många sätt en förebild i vad det är att vara kyrka. Den dagliga bönen som ni började med under pandemin är en grund som bär mycket av vad ni gör och jag tänker att mycket det ni ser hända i ert sammanhang är resultatet av det, vi tror ju på bönesvar i vår kyrka. I er församlingsinstruktion skriver ni att ert visionsarbete landat i visionsordet: Till kyrkan på söndag! Ni har gemensamt arbetat för en gudstjänstutveckling som passar i era sammanhang, ni har lyckat att göra det till en gemensam vision vilket också gör att många känner sig hemma i er gudstjänst. Jag vet att ni kontinuerligt ser över gudstjänsten och på vilket sätt den kan utvecklas vidare och att det är många som vill vara med och tänka. Församlingen blir till när mässan firas och i Mönsterås - Fliseryd är det tydligt att den insikten också levs ut i ert sammanhang. När församlingen kommer samman i bön och gudstjänst så rustas man också att gå ut i världen, varje gudstjänst är ju en sändning i mission och diakoni. Det mycket goda diakonala arbetet som finns hos er är ett föredöme, framför allt för att det till största del bedrivs av ideella krafter, människor som känt en kallelse i församlingens gemenskap för att göra skillnad för andra. Det är ett sant vittnesbörd om vad det kristna livet handlar om och vad det är att vara kyrka.

Till sist, ni har bra rutiner att samtala kring utvecklingsfrågor i små och stora sammanhang vilket bidrar till delaktighet och lojalitet. Det är tydligt att ni alla delar samma glädje och samma stolthet över era församlingar i Mönsterås och Fliseryd, man vill gärna vara med och det är lätt att komma med. Jag tackar nu er alla för det goda bemötandet som jag och Linnéa har fått de här dagarna med många spännande möten och samtal. Jag önskar nu Guds välsignelse över er alla och över allt gott arbete som ni utför för Guds rike.

Döderhult 2025-12-01

Anders Byström, Kontraktsprost